

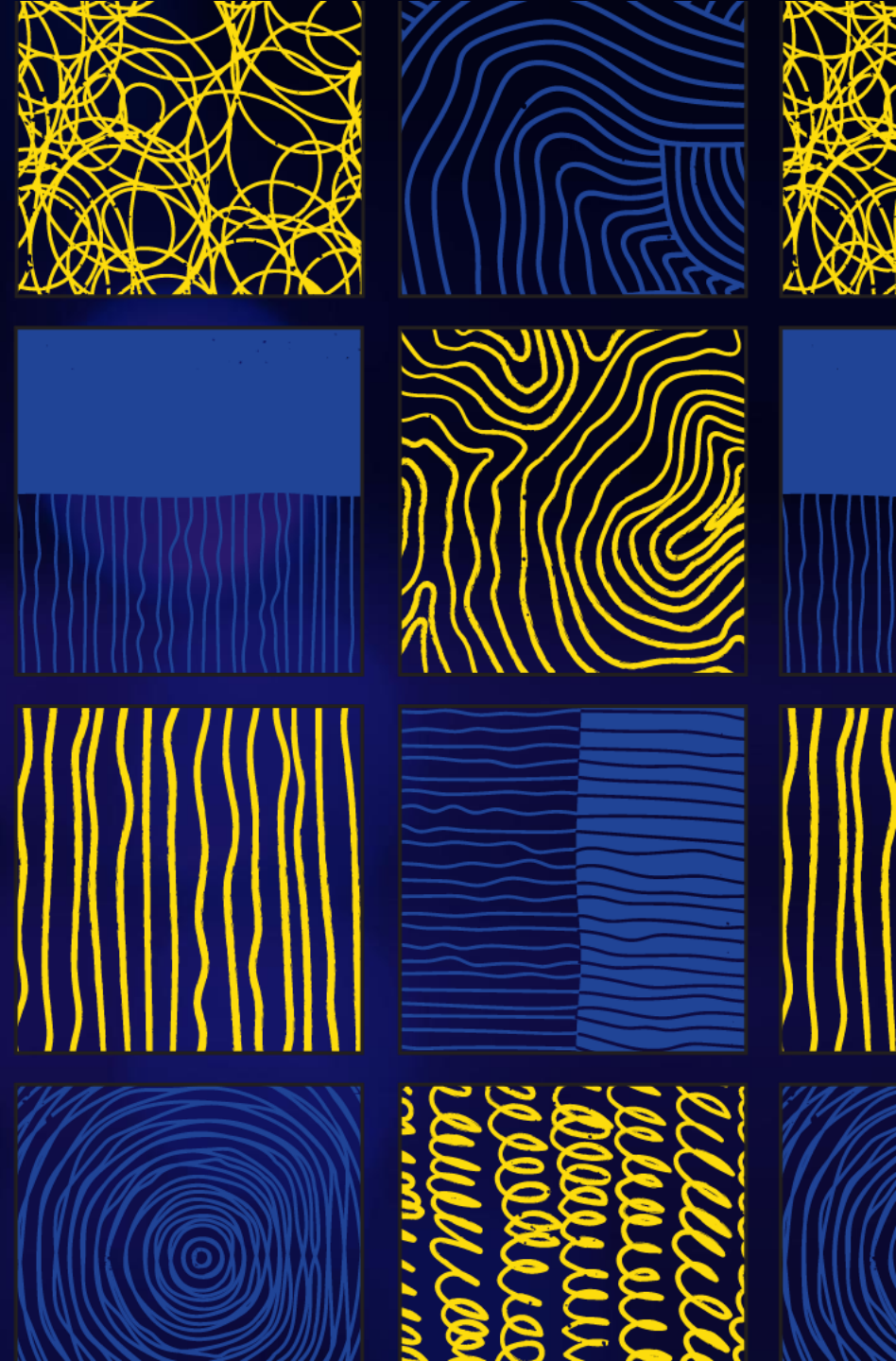
IP OFFICE

Ukrainian National Office for Intellectual
Property and Innovations

КРУГЛИЙ СТИЛ

СПАДКУВАННЯ ТА ІНШІ ПІДСТАВИ ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В НОТАРІАЛЬНІЙ ПРАКТИЦІ

09 жовтня 2025 року

Державні
органи:
виконують
владні
повноваження

Мінекономіки - політичні повноваження:

- нормативно-правове регулювання
- вдосконалення законодавства
- міжнародне співробітництво
- координація та контроль за діяльністю НОІВ
- інші функції

Державні органи: виконують владні повноваження

НОІВ – експертні повноваження:

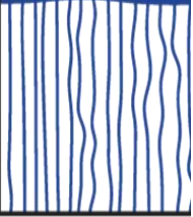
- приймання заявок, проведення їх експертизи, прийняття рішень щодо них;
- видача свідоцтв / патентів, здійснення державної реєстрації ОІВ;
- опублікування офіційних Бюлетенів, ведення Державних реєстрів та баз даних заявок, внесення до Державних реєстрів відомостей, надання витягів, виписок, довідок в електронній та (або) паперовій формі;
- здійснення підготовки, атестації та реєстрації патентних повірених;
- ведення Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);
- інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері охорони прав на ОІВ.

УКРНОВІ – НОІВ

УКРНОІВІ – функції з розвитку інновацій:

- Оцінка прав на ОІВ
- Підтримка з правових питань трансферу технологій і провадження інноваційної діяльності
- Пошук у Державних реєстрах
- Проведення патентних досліджень
- Проведення патентного аналізу
- Проведення маркетингового дослідження щодо ОІВ
- Підготовка аналітичного звіту щодо ОІВ, які є складовою інноваційного проекту (стартапу)
- Підбір найбільш ефективного способу захисту як запорука успішного використання ОІВ
- Підбір найбільш ефективного способу охорони ОІВ
- Підбір відповідних класів товарів або послуг згідно МКТП

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

КОДЕКСИ	СПЕЦІАЛЬНІ ЗАКОНИ	ПІДЗАКОННІ НПА	
ЦК України: • книга 4 «Право інтелектуальної власності»; • глава 75 книги 5 «Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності»; • книга 6 «Спадкове право»	• «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»; • «Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів»; • «Про охорону прав на промислові зразки»; • «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»; • «Про правову охорону географічних зазначень» • «Про авторське право і суміжні права»	• Правила складання, подання та проведення експертизи заявки на винахід і заявки на корисну модель; • Правила складання і подання заявки на промисловий зразок та проведення експертизи заявки на промисловий зразок і міжнародної реєстрації промислового зразка; • Правила складання, подання заявки на торговельну марку, заявки на міжнародну реєстрацію торговельної марки та проведення експертизи заявки на торговельну марку, міжнародної реєстрації торговельної марки з поширенням на Україну; • Правила складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію географічного зазначення; • Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір; • Положення про Державні реєстри; • Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності: на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі), на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака, на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка; • Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності • Розміри зборів за підготовку до державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір	

ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ (ПІВ) ЯК СКЛАДОВА СПАДЩИНИ

Права ІВ становлять особисті немайнові права ІВ та (або) майнові права ІВ, зміст яких щодо певних об'єктів права ІВ визначається ЦК України та іншим законом (ч. 2 ст. 418 ЦК України).

До складу спадщини входять лише майнові права ІВ, особисті немайнові права ІВ не входять до складу спадщини (ст. 1219 ЦК України).

Майновими правами ІВ є (ст. 424 ЦК України):

- право на використання об'єкта права ІВ;
- виключне право дозволяти використання об'єкта права ІВ;
- виключне право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта права ІВ, в тому числі забороняти таке використання;
- інші майнові права ІВ, встановлені законом.

ОБ'ЄКТИ ПРАВА ІВ

ПРОМИСЛОВА ВЛАСНІСТЬ

(об'єкти, які підлягають державній реєстрації)

винаходи, корисні моделі, промислові зразки

компонування напівпровідникових виробів

торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні зазначення

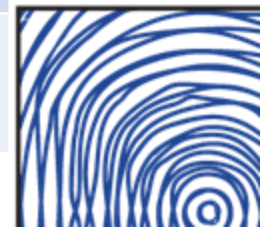
АВТОРСЬКЕ ПРАВО ТА СУМІЖНІ ПРАВА

літературні та художні твори, комп'ютерні програми (невичерпний перелік у ст. 6 ЗУ «Про авторське право та суміжні права»)

виконання, фонограма, відеограма, програма організації мовлення - об'єкти СП

неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою, та бази даних, що охороняються правом *sui generis*

ВИНИКНЕННЯ МАЙНОВИХ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ І МОЖЛИВІСТЬ ЇХ СПАДКУВАННЯ

	Засвідчення набуття прав (правоохоронний документ)	Момент, з якого діють права	Строк чинності прав	Можливість успадкування прав
винаходи	патент	з дати, наступної за датою їх державної реєстрації, за умови підтримання чинності цих прав відповідно до закону	20 років від дати подання заявки	так
корисні моделі	патент	з дати, наступної за датою їх державної реєстрації, за умови підтримання чинності цих прав відповідно до закону	10 років від дати подання заявки	так
промислові зразки	свідоцтво	з дати, наступної за датою їх державної реєстрації, за умови підтримання чинності цих прав відповідно до закону	5 років від дати подання заявки (може бути продовжений на один чи більше 5-річних строків до 25 років)	так
торговельні марки	свідоцтво	з дати, наступної за датою державної реєстрації	10 років від дати подання заявки (може бути продовжений необмежену кількість раз щоразу на 10 років)	так
компонування напівпровідникових виробів	свідоцтво	з дати, наступної за датою їх державної реєстрації за умови підтримання чинності цих прав відповідно до закону	10 років, від найбільш ранньої з таких дат: • закінчення календарного року, в якому компонування було вперше використане на комерційній основі будь-де у світі; • закінчення календарного року, в якому була подана належним чином оформлена заявка на державну реєстрацію.	так
географічні зазначення	-	з дати, наступної за датою державної реєстрації	безстроково (за умови збереження характеристик товару чи послуги)	ні

ВИНИКНЕННЯ ТА РЕЄСТРАЦІЯ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ

АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Виникає внаслідок факту створення твору

Презумпція авторства

Для виникнення і здійснення АП не вимагається реєстрація (чи виконання будь-яких інших формальностей)

Добровільна реєстрація АП або договорів, які стосуються майнових прав на твір в УКРНОІВІ

На підставі висновку про державну реєстрацію видається відповідне свідоцтво про реєстрацію авторського права або рішення про реєстрацію договору.

Особа, яка володіє матеріальним об'єктом, в якому втілено (зафіксовано) твір, не має права перешкоджати особі, якій належать майнові права на твір, у державній реєстрації АП.

СУМІЖНІ ПРАВА

Виникають внаслідок факту кожного здійснення виконання; вироблення фонограми (відеограми); і трансляції програми організації мовлення.

Для виникнення і здійснення суміжних прав не вимагається виконання будь-яких формальностей.

Реєстрація не передбачена

ОСОБЛИВОСТІ СПАДКУВАННЯ АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ

Право на справедливую винагороду

У разі спадкування майнових прав на твір/виконання, фонограму чи відеограму за законом спадкоємець набуває такі права у повному складі **разом з правом на одержання передбаченої законом справедливої винагороди** за використання цих об'єктів.

- Незалежно від відчуження зазначених у [частині першій](#) цієї статті майнових прав на твір автор має право на справедливую винагороду **за відповідні способи використання твору**, визначену цим Законом і [Законом України](#) "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав" (Закон щодо діяльності організацій колективного управління).
- Право на справедливую винагороду належить лише автору, переходить лише до спадкоємців автора і не може бути передано (відчужено) іншим особам.
- Для суміжних прав (наприклад, на виконання) - аналогічне правило щодо права на справедливую винагороду

Множинність спадкоємців

- У разі наявності декількох спадкоємців відповідної черги такі спадкоємці набувають майнові права на твір у повному складі **спільно**, разом з правом на одержання передбаченої законом справедливої винагороди за використання твору у рівних частках, якщо в договорі між такими спадкоємцями не зазначено інше.
- Це застосовуються також у разі наявності кількох спадкоємців **за заповітом**, якщо в заповіті не визначено інший розподіл, а також у разі наявності кількох спадкоємців, які мають право на **обов'язкову частку** у спадщині.
- Заповідач вправі розподілити у заповіті спадщину між різними спадкоємцями на:
 - окремі об'єкти АП та СП;
 - **окремі майнові права** у частині надання права на використання об'єктів АП та СП відповідними способами використання, передбаченими Законом «Про авторське право і суміжні права».

Право на оприлюднення твору

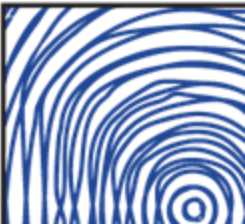
Спадкоємці автора мають право оприлюднити твір, не оприлюднений за життя автора, якщо автор безпосередньо не заборонив оприлюднення такого твору.

Право слідування

- **Право слідування** - право на одержання справедливої винагороди, як частки відрахувань від кожного продажу оригіналу художнього твору, оригіналу рукопису літературного або музичного твору, наступного за продажем оригіналу, здійсненим автором
- Право слідування належить автору, а після його смерті переходить до спадкоємців автора та спадкоємців цих спадкоємців і діє до спливу строків чинності майнових прав на твір.

Право власності та права інтелектуальної власності

- Авторське право/суміжні права і право власності на матеріальний, електронний (цифровий) об'єкт, в якому втілено (зафіксовано) твір/об'єкт СП, не залежать одне від одного.
Відчуження матеріального, електронного (цифрового) об'єкта, не означає передання (відчуження) майнових прав на твір/об'єкт СП і навпаки.

ЧИННІСТЬ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ – УМОВА СПАДКУВАННЯ

До складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті (ст. 1218 ЦК України).

Предметом договору про передання майнових прав не можуть бути об'єкти і майнові права, яких не існувало на момент укладання договору (ст. 1113 ЦК України).

Майнові права ІВ є чинними протягом строків, встановлених ЦК України, іншим законом чи договором (ст. 425 ЦК України).

СТРОК ЧИННОСТІ МАЙНОВИХ АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ

Спадкoємці визнаються суб'єктами АП та СП **в межах строку чинності майнових прав** на об'єкти АП та СП. До складу спадщини входять авторські та суміжні майнові права, **чинні на момент відкриття спадщини**

АВТОРСЬКЕ ПРАВО	СУМІЖНІ ПРАВА
70 років , обчислюються з 1 січня року, наступного за роком смерті автора	На виконання - 50 років, з 1 січня року, наступного за роком здійснення виконання. Якщо запис виконання протягом цього строку правомірно оприлюднено - 50 років, з 1 січня року, наступного за роком такого оприлюднення.
Якщо анонімно або під псевдонімом - 70 років, з 1 січня року, наступного за роком, в якому твір було оприлюднено	На фонограму/відеограму - 50 років, з 1 січня року, наступного за роком вироблення фонограми/відеограми. Якщо фонограму/відеограму протягом цього строку правомірно оприлюднено - 50 років, з 1 січня року, наступного за роком такого оприлюднення.
На твір, створений у співавторстві - 70 років, з 1 січня року, наступного за роком смерті останнього співавтора.	З метою приведення строків чинності суміжних прав у відповідність до норм актів права ЄС, готуються пропозиції до Закону України «Про авторське право і суміжні права», якими передбачається збільшення строків чинності майнових прав на окремі об'єкти суміжних прав.
У разі якщо твір оприлюднюється послідовно у часі томами, частинами, випусками, серіями - строк визначається окремо для кожної оприлюдненої частини.	На програму організації мовлення - 50 років, з 1 січня року, наступного за роком першої трансляції програми організації мовлення незалежно від використаних технічних засобів.
На твір помертньо реабілітованого автора - 70 років, з 1 січня року, наступного за роком реабілітації автора.	! Спадкування суміжних прав може здійснюватись за умови, що зазначені майнові права належать фізичній особі – спадкодавцю. У цьому випадку спадкування може бути здійснено за заповітом або за законом відповідно до норм Книги шостої Кодексу „Спадкове право“. При цьому слід враховувати, що виробники фонограм, виробники відеограм, як правило, а організації мовлення завжди є юридичними особами. Тому зазначені положення Кодексу у частині спадкування прав не розповсюджуються на таких осіб. Для них характерні принципи правонаступництва прав
Будь-яка особа, яка вперше правомірно оприлюднить неоприлюднений твір після закінчення строку чинності майнових ПІВ на нього, користується охороною, що є рівноцінною охороні майнових ПІВ на твір. Строк чинності становить 30 років від дати першого оприлюднення - для творів науки та творів критичного характеру, 25 років від дати першого правомірного оприлюднення - для всіх інших творів.	

ДЖЕРЕЛА ПЕРЕВІРКИ ЧИННОСТІ ПРАВ

ОФІЦІЙНА ВИПИСКА (ВИТЯГ)/ДОВІДКА З ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ:

клопотання про надання виписки (витягу)/довідки з відповідного Державного реєстру
сплата збору відповідно до ПКМУ від 23.12.2004 № 1716 (промвласність) або відповідно до Порядку надання платних послуг УкрНОІВІ, затвердженого наказом УкрНОІВІ від 19.03.2025 № 62/2025 (авторське право)

ЗАПИТ НА ІНФОРМАЦІЮ В ПОРЯДКУ ЗУ «ПРО ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ»:

чітка ідентифікація об'єкту ІВ за допомогою номеру реєстрації або заявки, що не вимагатиме пошуку та додаткової обробки інформації

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОШУК УКРНОІВІ:

письмове замовлення послуги інформаційного пошуку відомостей щодо власника патенту чи свідоцтва у відповідному Державному реєстрі; надання довідки про власника охоронного документа або про дію охоронного документа (для промвласності)

сплата вартості послуг відповідно до Порядку надання платних послуг УкрНОІВІ

СПЕЦІАЛЬНА ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА УКРНОІВІ (СІС):

онлайн доступ: sis.nipo.gov.ua

ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ПЕРЕДАННЯ ПІВ НА ОБ'ЄКТИ ПРОМВЛАСНОСТІ

Майнові права ІВ, набуття яких відповідно до положень ЦК України чи іншого закону пов'язується із їх державною реєстрацією, переходять до набувача за договором про передавання майнових прав ІВ з моменту такої державної реєстрації (ч. 4 ст. 1113 ЦК України).

Факт передавання виключних майнових прав ІВ, які відповідно до ЦК України або іншого закону є чинними після їх державної реєстрації, підлягає державній реєстрації (ч. 2 ст. 1114 ЦК України).

Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності вимагають подання до УКРНОІВІ:

- заяви власника (власників) патенту або свідоцтва, в т.ч., правонаступника, про публікацію та внесення до відповідного Державного реєстру (реєстру договорів) відомостей про передачу прав;
- документа про сплату збору за опублікування відомостей про передачу прав;
- договору про передавання майнових прав ІВ або нотаріально засвідченого витягу з договору:
 - ✓ повні дані сторін договору та їх місцезнаходження (місце проживання);
 - ✓ предмет договору;
 - ✓ номер свідоцтва чи патенту;
 - ✓ перелік товарів і послуг за класами МКТП, на які поширюється передача прав; назва винаходу (корисної моделі), промислового зразка.

УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРІВ ЩОДО РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОВИМИ ПІВ

У разі укладання договору щодо розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, зокрема, договору про передання (відчуження) майнових прав, ліцензійного договору (авторського договору про передачу виключного або невиключного права на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав), суб'єктом прав відповідно до яких виступає спадкоємець, необхідно враховувати:

наявність у спадкоємців
свідомств про право на
спадщину

частки
спадкоємців
при
спадкуванні

наявність
судових
рішень щодо
призначення
спадкоємців

наступні договори
спадкоємців щодо
розпоряджання
майновими правами на
об'єкти АП або СП

перехід об'єктів АП та СП у
суспільне надбання,
використання будь-якими
особами без одержання згоди
від суб'єктів прав і без виплати
винагороди

ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН СТОСОВНО ОСОБИ ЗАЯВНИКА АБО ВЛАСНИКА

до заявки на об'єкт промвласності

Правила складання, подання та проведення експертизи заявок на об'єкти промислової власності передбачають можливість внесення до заявок на об'єкти промислової власності змін внаслідок:

- реорганізації (злиття, приєднання, поділу чи перетворення) або ліквідації особи заявника;
- передачі права на одержання свідоцтва за заявкою;
- смерті заявника.

До УКРНОІВІ подаються:

- заява про внесення відповідних змін;
- документ про сплату збору за внесення змін, пов'язаних із зміною особи заявника, що виникли через залежні від подавця заяви обставини;
- документи, що підтверджують правомірність змін:
 - ✓ копії установчого документа; свідоцтва про державну реєстрацію; рішення суду чи відповідних органів державної влади; передавальний акт, розподільчий чи ліквідаційний баланс; або
 - ✓ договір про передачу права на одержання свідоцтва за заявкою або нотаріально засвідчена копія договору чи виписка з нього, яка містить відомості про факт передачі права; або
 - ✓ нотаріально засвідчена копія свідоцтва про право на спадщину або іншого документа, що підтверджує право власності на спадкове майно (наприклад, рішення суду).

до відповідного Державного реєстру

Положення про Державні реєстри передбачають можливість внесення до відомостей відповідних реєстрів змін внаслідок:

- зміни особи власника (власників) патенту чи свідоцтва, за виключенням передачі права власності на відповідний об'єкт за договором, що включає:
 - ✓ реорганізацію (злиття, приєднання, поділу чи перетворення) або ліквідацію особи власника;
 - ✓ смерть власника.
- До Державного реєстру свідоцтв на твір – про зміну своїх ПІБ, задекларованого/зареєстрованого місця проживання
- до Державного реєстру договорів - зміну своїх ПІБ, задекларованого/зареєстрованого місця проживання

До УКРНОІВІ подаються:

- клопотання щодо зміни особи власника (власників) патенту чи свідоцтва, за виключенням передачі права власності за договором;
- документ про сплату збору за внесення до відповідного Державного реєстру змін, пов'язаних із зміною особи власника, що виникли через залежні від подавця заяви обставини;
- документи, що підтверджують правомірність змін:
 - ✓ копії установчого документа; свідоцтва про державну реєстрацію; рішення суду чи відповідних органів державної влади; передавальний акт, розподільчий чи ліквідаційний баланс; або
 - ✓ нотаріально засвідчена копія свідоцтва про право на спадщину або іншого документа, що підтверджує право власності на спадкове майно (наприклад, рішення суду).

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДАННЯ ПРАВ ІВ НА ОБ'ЄКТИ, ЩО НАЛЕЖАТЬ КІЛЬКОМ ОСОБАМ

Спільне володіння

Нематеріальна сутність об'єктів права ІВ, правова природа майнових прав ІВ, неподільність виключних прав, обумовлюють неможливість застосування щодо прав ІВ способу поділу на частки аналогічного тому, що закріплений ЦК України стосовно спільної власності в сфері речового права (в т.ч., у вигляді дробу чи відсотка).

Право ІВ, яке належить кільком особам спільно, може здійснюватися за договором між ними. У разі відсутності такого договору право ІВ, яке належить кільком особам, здійснюється спільно (ст. 428 ЦК України).

Клопотання про внесення до відповідного Державного реєстру змін щодо особи власника (власників) патенту чи свідоцтва, за виключенням передачі права власності за договором, підписується усіма власниками патенту чи свідоцтва (Положення про Державні реєстри).

У відповідних Державних реєстрах та офіційних публікаціях зазначаються відомості про співвласників (імена/найменування, адреса) без зазначення розміру їх часток, навіть при наявності у свідоцтві про право на спадщину чи договорі відомостей про такий поділ на частки.

IP OFFICE

Ukrainian National Office for Intellectual
Property and Innovations

Дякуємо за увагу!

Бажаємо успіхів!

+38 (044) 494-05-51

office@nipo.gov.ua

вул. Дмитра Годзенка, 1, м. Київ, 01601

